

Prvorepublikový obchodní dům opět ožívá. Na nástavbu bylo využito dřevo

27.6.2024 - | PROTEXT

Historie domu

Dům na Lazebnické ulici byl postaven v roce 1929 podle návrhu architekta Ericha Geldnera a je úzce spjat s historií obchodního domu Herrmann & Vogel, založeného v roce 1910. Vznikl jako podsklepená železo-betonová stavba, což bylo **na svou dobu velmi pokrokové** a téměř unikátní, protože **beton byl v té době materiálem budoucnosti**. Za svůj neobvyklý tvar vděčí původní zástavbě, coby sklad s kanceláři byl situován ve vnitrobloku hustě zastavěné části centra Opavy. Obchodní dům přežil první světovou válku i hospodářskou krizi na počátku 30. let, výrazně ho však zasáhl nástup totalitních režimů.

Ervín Herrmann s manželkou a dcerou byli jedněmi z mála, kdo z rozvětvené rodiny přežili holokaust. Otto Vogel takové štěstí neměl. O budovu v Lazebnické přišli majitelé poprvé s nástupem nacismu, záhy pak podruhé s nástupem komunismu. Dům se vrátil zpět do rukou rodiny až po sametové revoluci. Dnes mu potomci rodiny vdechují nový život. *"Dům má dlouhou historii, která v sobě nese všechny hezké, ale i tragické stopy. Postavil ho můj pradědeček a jeho navrácení se už nedožil. Dostala ho zpět jeho dcera, moje babička, a nyní se o něj s tátou staráme my. Je jediným hmatatelným odkazem naší, kdysi velké opavské rodiny, která tady vlastnila krásný obchodní dům, druhý největší po Bredovi,"* upřesňuje Klára Dvořáková, pravnučka původních majitelů.

Nová kapitola s dřevěnou nástavbou

Letos prochází celá budova rekonstrukcí, jejíž nejvýznamnější částí je dřevěná nástavba z CLT panelů NOVATOP, první svého druhu v Opavě. Tato nástavba na úrovni 4. patra nejenže přitahuje pozornost svou inovativností, ale také představuje udržitelný přístup k obnově historických budov, jež je majitelům velmi blízký. Dřevo zvolili pro nízkou uhlíkovou stopu, obnovitelnost a schopnost vytvářet příjemné vnitřní klima. Podoba samotné nástavby byla citlivě navržena s ohledem na historickou architekturu domu a okolní městskou zástavbu a architekt Tomáš Jung jí okopíroval tvar samotného domu. Stavba byla předána k užívání v květnu 2024 a nabízí unikátní kancelářské prostory s terasami a výhledem na celou Opavu. Projekt zároveň od začátku počítá s tím, že by mohl být v budoucnu přestavěn k bydlení.

Stavba v centru města přináší mnohá úskalí

Historická budova má svá specifika, která mírně komplikovala zejména přípravu prací. Další výzvou bylo krátkodobé blokování okolí domu těžkou technikou a jeřábem. Tuto situaci se však podařilo úspěšně řešit především díky vysokému stupni prefabrikace panelů NOVATOP. Aby se panely zdoluhavě neskládaly až na stavbě, byly jednotlivé části nástavby připraveny ve výrobě a nad městem se tak **na jeřábu, ve výšce přes 20 metrů, vznášely celé místnosti**, nebo přinejmenším jejich významné části. Na tento moment nekoukali překvapeně pouze obyvatelé města, s napětím ho sledoval i montážní tým a pracovníci z výroby. *"Projekt byl pro nás výzvou jak z pohledu projekčního, tak výrobního, protože jsme si na něm vyzkoušeli první prostorovou prefabrikaci dřevěných modulů a vysoký stupeň prefabrikace našich speciálních střešních elementů NOVATOP, které výrazně zkrátily výstavbu a zábor ulice na místě,"* vysvětluje Radek Oslizlo, technický specialista výrobce systému NOVATOP, a dodává: *"V dřevěných nástavbách v centrech měst vidíme budoucnost, protože nepotřebujete nový pozemek, nepřetížíte původní stavbu, zhodnotíte svou vlastní nemovitost o další*

nájemní prostory a získáte novou střechu, na kterou můžete dát solární panely."

Stoletý dům je inspirací udržitelnosti

Projekt nástavby na Lazebnické ulici je vzorem udržitelnosti. Vedle dřeva jsou použity i další ekologické materiály a technologie, jako jsou tepelné čerpadlo, solární panely a pasivní stínění. Toto řešení minimalizuje energetickou náročnost a přispívá k ochraně životního prostředí. Bude se zde intenzivně pracovat i s dešťovou vodou. Plánů je podle slov majitelů daleko víc. Celý projekt ukazuje, jak lze citlivě propojit historickou architekturu s moderními ekologickými materiály a technologiemi.

Dům na Lazebnické ulici tak není jen připomínkou minulosti, ale také inspirací pro budoucnost, protože se často setkáváme s likvidací starých budov, aby na jejich místě mohly vyrůst modernější. Přitom zapomínáme na objem materiálu, který musí být zlikvidován, což pravidelně připomíná i Kateřina Eklová z týmu Rethink Architecture. Je proto evidentní, že využití existujících staveb pro nástavby přispívá k udržitelnosti a ochraně životního prostředí. Pokud má smysl nové prostory budovat, je nástavba jednoznačně ekologicky šetrnější alternativa než demolice a novostavba, a to nejen z pohledu odpadu, ale i všech zdrojů. *"Doufám, že tento projekt bude inspirací pro další rekonstrukce historických budov nejen v Opavě, ale i v dalších městech, a že se tímto způsobem podaří zachovat kulturní dědictví pro další generace,"* uzavírá Klára Dvořáková.

Debata o technickém řešení nástaveb na historických budovách

V úterý **10. září 2024** zde proběhne debata zaměřená na materiálová a technická řešení nástaveb, již se zúčastní zástupci dřevěných řešení, ale také společnost specializující se na nástavby budované z cihel či porobetonu. Odborný program doplní odborníci zabývající se na nejvyšší úrovni prostorovou i stavební akustikou a požární bezpečností dřevostaveb. Akce je určena primárně pro architekty, projektanty, vedení měst a obcí i odbornou veřejnost.

O společnosti AGROP NOVA

AGROP NOVA - česká společnost, lídr v oboru výroby CLT, producent uceleného stavebního systému z masivního dřeva NOVATOP. Tato česká výrobní společnost, která přes třicet let konkuruje velkým evropským hráčům, je jedním z nejmodernějších výrobců velkoplošných vícevrstvých desek a CLT v Evropě. Tržby společnosti se pohybují kolem tři čtvrtě miliardy korun českých ročně. Společnost dodává převážně na vyspělé trhy jako je Švýcarsko, Rakousko, Německo, Itálie, Francie, Norsko, USA, Kanada i Japonsko. Aktuálně ve výrobním závodě v Ptení pracuje více než 230 zaměstnanců.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/prvorepublikovy-obchodni-dum-opet-oziva-na-nastavbu-by-lo-vyuzito-drevo/2537393>